

Scenariusz zajęć: "Dziecko i jego prawa"

Czas realizacji: zajęcia z wychowawcą (1 - 2 h lekcyjne)

Temat zajęć : "Dziecko i jego prawa"

Cele:

- ✓ zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka
- ✓ zwiększenie świadomości uczniów co do zakresu i istoty praw im przysługujących

Metody:

- ✓ analiza dokumentu
- ✓ praca w grupach
- ✓ dyskusja na forum

Środki dydaktyczne:

- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka
- ✓ arkusz papieru, flamastry
- ✓ listy dzieci z różnych krajów
- ✓ wiersze nt praw dziecka

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie, zapoznanie z tematem.

2. Wprowadzenie.

Dzisiejszą lekcję poświęcamy historycznemu dokumentowi, jakim jest Konwencja o Prawach Dziecka. Została ona przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w listopadzie 1989 roku po wnikliwej analizie praw i warunków życia w różnych krajach. W myśl tego dokumentu "dziecko - to każda istota ludzka poniżej 18 roku życia". Konwencja zawiera zestaw obowiązków i norm międzynarodowych mających na celu obronę dzieci przed zaniedbywaniem i wykorzystywaniem.

3. Do czego mam prawo?:

Praca w grupach. Podziel klasę na grupy 4 -osobowe. Każda grupa otrzymuje duży arkusz papieru i flamastry. Uczniowie przygotowują plakat: "Do czego mam prawo jako dziecko"

Grupy po kolei prezentują swoje plakaty.

W podsumowaniu tej części zwrócić uwagę na następujące elementy:

- ✓ czy prawa powtarzają się?
- ✓ jakie prawa powtarzają się najczęściej?
- ✓ czy są np. tylko takie prawa, które pojawiły się w jednej grupie?
- ✓ jak brzmią zapisy poszczególnych praw?

4. Nasze prawa a Konwencja o Prawach Dziecka:

Nauczyciel rozdaje grupom (te same jak przy tworzeniu plakatu) fragmenty Konwencji o Prawach Dziecka. Zadaniem grup będzie porównanie praw zapisanych w Konwencji o Prawach Dziecka z prawami wypisanymi przez uczniów na plakatach. Uczniowie mogą dokonać porównania, np. wypełniając poniższą tabelkę.

Lp	Prawo sformułowane przez uczniów	Odpowiedni zapis lub jego brak w Konwencji o Prawach Dziecka

Efekty pracy poszczególnych grup prezentowane są przez przedstawicieli na forum.

5. Odczytywanie listów dzieci z różnych krajów i dyskusja nad każdym z nich.

Teksty listów:

- List z Japonii:

Moja mama nie pracuje, wychowuje młodszą siostrę. Codziennie, gdy wracają ze spaceru, wyjmują z naszej skrzynki pocztowej listy. Wczoraj przyszły dwa listy i po obiedzie mama dała zaklejony list tacie i drugi mnie mówiąc, że to od mojej koleżanki. List był otwarty.

Czy mama miała prawo czytać list zaadresowany do mnie?

- List z Holandii

Drodzy koledzy! Mam ciemny kolor skóry. Byłem wczoraj u lekarza, w poczekalni była też inna mam z białym dzieckiem. Pani doktor spojrzała na mnie i - chociaż byłem pierwszy - kazała mi czekać. Najpierw zbadała białe dziecko.

Czy zostałem dobrze potraktowany? Było mi przykro.

- List z Kanady

Mam na imię Mary i jestem smutna, bo bardzo szybko się męczę. Na lekcjach wychowania fizycznego nikt nie chce ćwiczyć ze mną w parze, bo przez moje wolne tempo przegrywa. Zawsze czekam, żeby ktoś wybrał mnie do swojej drużyny, ale nikt nie chce.

Co mam zrobić? Czy koleżanki i koledzy muszą mnie tak traktować?

- List z Rosji

Nazywam się Masza. Mam dwie siostry i trzech braci. Mieszkamy w niewielkim mieszkaniu, nie mam więc swojego miejsca do odrabiania lekcji i zabawy. Często jestem nieprzygotowana do lekcji, bo młodsze rodzeństwo mi przeszkadzało.

Co możecie mi poradzić?

- List z Polski

Koleżanki i koledzy! Chodzę do czwartej klasy. Wczoraj chciałem opowiedzieć naszej pani i kolegom z klasy, jakie mam świetne pomysły na wycieczkę. Jednak pani nie chciała mnie wysłuchać, a jeden kolega powiedział, że ja nigdy nie mam dobrych pomysłów.

Poczułem się bardzo źle. Dlaczego tak mnie potraktowano?

- List z Indii

Dzień dobry! Jestem Amelia. Mam 7 lat. Jakiś czas temu moi ubodzy rodzice oddali mnie pewnej bogatej rodzinie z miasta. Pracuję u nich od rana do wieczora - sprzątam, piorę, pilnuję dziecka, pomagam gotować, przynoszę wodę. Często jestem głodna, bo gdy zrobię coś nie na czas, nie dostaję posiłku. Bardzo tęsknię za rodzicami.

Czy zawsze już tak będzie?

(Teksty listów na podst. B. Brygider: Prawa dziecka - scenariusz zajęć w klasie III. "Życie Szkoły", 2000, nr 8)

- ✓ Uczniowie zastanawiają się, jakie prawo zostało złamane w danej sytuacji oraz jak można temu zaradzić?
- ✓ Czy najważniejsze postanowienia Konwencji są przestrzegane, a jeśli nie, dlaczego tak się dzieje i jak można temu zaradzić?

6. Podsumowanie i pożegnanie uczniów.

Tak więc wszystkie dzieci mają prawo:

- do życia i prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i umysłowego;
- do miłości i wychowania przez oboje rodziców, także gdy rodzice nie mieszkają razem;
- do nauki, wypoczynku i pełnej opieki medycznej, gdy zajdzie taka potrzeba;
- do wypowiedzi, własnego zdania w ważnych dla nich sprawach, w których dorośli powinni ich wysłuchać;
- do szanowania ich godności i prywatności;
- do życia bez przemocy i poniżenia;
- do ochrony przed złym traktowaniem i krzywdzeniem fizycznym i psychicznym;
- aby wszystkie sprawy w sądach i urzędach, dotyczące dzieci, uwzględniały przede wszystkim ich dobro, a dopiero potem interesy dorosłych

Odczytanie przez uczniów wierszowanych praw dziecka


Niech się wreszcie każdy dowie
i rozpowie w świecie całym,
że dziecko to także człowiek,
tyle, że jeszcze mały.
Dlatego ludzie uczeni,
którym za to należą się brawa,
chcąc wielu dzieci los odmienić,
spisali dla nas mądre prawa.
Więc je na co dzień i od święta
spróbujcie dobrze zapamiętać.
Nikt mnie siłą nie ma prawa zmuszać do niczego,
a szczególnie do zrobienia czegoś niedobrego.
Mogę uczyć się wszystkiego, co mnie zaciekawia
i mam prawo sam wybierać, z kim się będę bawić.
Nikt nie może mnie poniżyć, krzywdzić, bić, wyzywać
i każdego mogę zawsze na ratunek wzywać.
Jeśli mam albo tata już nie mieszka z nami,
nikt nie może mi zabronić spotykać ich czasami.
Nikt nie może moich listów czytać bez pytania,
mam też prawo do tajemnic i własnego zdania.
Mogę żądać, żeby każdy uznał moje prawa,
a gdy różnię się od innych, to jest moja sprawa.

Na podstawie Konwencji o Prawach Dziecka
napisał Marcin Brykczyński

opracowanie Szkolny Klub Europejski

Konwencja o Prawach Dziecka, Geneza Praw Dziecka oraz Prawa Dziecka w zarysie
dostępne na szkolnej stronie internetowej w zakładce **Klub Europejski → Informacje →**
PRAWA DZIECKA

PRAWA DZIECKA




Młody człowieku! To nie zabawa
- masz prawo wiedzieć, jakie masz prawa.
Na samym wstępie uwierz z ochotą,
że jesteś młodą ludzką istotą.



Twój kolor skóry, płeć i wierzenia
– to dla nikogo nie ma znaczenia.

Mama i tata w każdej potrzebie,
oboje muszą wciąż dbać o ciebie.



Masz prawo wzrastać w górę, by w końcu
tak jak roślina wspiąć się ku słońcu.

Gdy już nie mieszkasz z tatą lub z mamą,
możesz oboje kochać tak samo.

Nikt nie ma prawa, starszy czy młody,
czytać twych listów bez twojej zgody.



Nikt nie ma prawa bić cię, wyzywać,
szturchać, obrażać lub ci ubliżać.

Kiedy medycznej szukasz opieki,
masz prawo dostać pomoc i leki.
Musisz mieć także czas na zabawę,
bo odpoczynek jest twoim prawem.



Jeśli zaznajesz krzywdy, przemocy,
możesz natychmiast szukać pomocy.

Możesz się uczyć i bez wątpienia
rozwijać talent i uzdolnienia.



By nikt tych praw się łamać nie ważył,

Rzecznik Praw Dziecka stoi na straży.



PRAWA DZIECKA

Każdy człowiek duży, mały
Swoje prawa ma.
Każde dziecko duże, małe
Swoje prawa zna.
Do uśmiechu i spokoju
Do miłości i do życia
Do opieki swych rodziców,
Radosnego serca bicia.

PRAWA DZIECKA

Każde dziecko ma swoje prawa,
A to jest bardzo ważna sprawa.
Dziecko ma prawo bawić się, śmiać,
A także czasami grać.
Ma prawo słuchać muzyki pop,
A jeśli woli, to słucha rock.
Może czytać przeróżne książki
Oraz wplątywać we włosy wstążki.
Ma prawo uczyć się, poznawać świat,
A także w domu podlewać kwiat.
Może się pytać, jeśli czegoś nie wie,
Ale także kształcić się w śpiewie.
Ma prawo wyznawać religię, jaką chce
Oraz powiedzieć "nie".
Dziecko ma wiele praw,
Między innymi do zabaw.

SPRAWIEDLIWA GRA

Jest na świecie coś takiego,
Przemyślanego i sprytnego.
Jest to Księga Dziecka Praw,
Którą każdy człowiek zna.
Dziecko - mały człowiek; niewiele wie.
Mimo tego, nikt nie może go traktować źle.
Dziecko swoje prawa ma,
No i dobrze! Wreszcie sprawiedliwa gra!

DZIECKO

Patrz,
Stoi tam
W kącie
Dziecko głodne
Biedne, bite
Niechciane
Dziecko - bez praw
A przecież Dzieci
Mają prawa.
Prawo do nauki
Rodziców, tajemnic
Prawo do tradycji
Do życia bez przemocy,
Jedzenia, picia
I najważniejsze
Prawo do życia
Dzieci mają prawa
Kto mądry, wam to powie
Bo każde, każde
Dziecko to taki mały
Człowiek.

DZIECKO

Dziecko, to tak dużo i tak mało.
Dziecko, tak dużo chciałoby mieć,
Czasami niewiele, całkiem mało.
Dziecko każdego by kochało wtedy,
Gdyby każdy kochał je.
Świat kolorowy jak tęcza,
Pełen przygód tylko dobrych, nie złych.
Przygoda w szkole, na rowerze,
W lesie, w wodzie, na spacerze.
W pokoju biurko, na nim książki,
We włosach kolorowe wstążki.
Tak kolorowy chciałabym mieć świat,
Myślę, że też każdy z Was.

PRAWA DZIECI

Każdy z nas o tym wie,
że gdy uczyć się chce,
Ma do tego prawa,
Nie obca jest nam też zabawa.
Każdy prawa ma
Nawet Kaśka z pierwszej "a".
Mogę mówić swoje zdania,
Mam też prawo do spania.
Nikt nie może moich listów czytać,
A ja mogę o wszystko pytać.
Gdy rodzice razem nie mieszkają,
Prawo do widywania mamy i taty mi dają.
Czyli podsumujmy:
Mam prawo do życia,
Prywatności, jedzenia, picia.
Mogę wyrażać swoje zdania
I mam prawo do rodziców widywania.

PAMIĘTAJCIE DZIECI!

Cały świat
Na świecie - ludzie.
Mali ludzie - dzieci.
Czarne, czerwone, żółte i białe,
Lecz one wszystkie są takie same.
Takie same prawa mają,
Chociaż niektóre ich nie znają.
Więc koleżanko i kolego,
Mieście świadomość tego, że
Nikt wam nie może wyrządzić krzywdy,
Możecie przed tym obronić się.
Żyć i rozwijać się, mieć rodzinę,
Chodzić do szkoły, leczyć się,
Nie pracować, nie być bitym,
A przede wszystkim- bawić się.
To prawa dzieci
I w trudnych chwilach pamiętaj